

Chương III

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ CNXH VÀ CON ĐƯỜNG QUÁ ĐỘ LÊN CNXH Ở VIỆT NAM

I. TTHCM VỀ CHỦ NGHĨA XÃ HỘI Ở VIỆT NAM

1. Tính tất yếu của CNXH ở Việt Nam

- Cuộc đấu tranh giành ĐLDT để xây dựng lại một chế độ PK (Cần Vương) hoặc để xây dựng một chế độ cộng hòa đại nghị tư sản đã bị bế tắc

- Mục tiêu GPDT theo CMVS của Hồ Chí Minh là nước nhà được độc lập, nhân dân được hưởng cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc, tức là xây dựng xã hội mới, xã hội XHCN

2. Quan niệm của Hồ Chí Minh về đặc trưng bản chất của CNXH ở Việt Nam

a) Cách tiếp cận của Hồ Chí Minh về CNXH

1

Hồ Chí Minh tiếp thu lý luận về CNXH khoa học của lý luận Mác - Lênin trước hết là từ yêu cầu tất yếu của công cuộc GPDT Việt Nam

2

Từ phương diện đạo đức: CNXH đối lập, xa lạ với chủ nghĩa cá nhân, nhưng không hề phủ nhận cá nhân, trái lại, đề cao, tôn trọng con người cá nhân, các giá trị cá nhân vì sự p.triển xh và h.phúc con người

3

Từ phương diện văn hóa, tạo nên sự thống nhất biện chứng giữa văn hóa và chính trị, kinh tế, giữa các mục tiêu phát triển xã hội

b) Đặc trưng bản chất tổng quát của CNXH ở Việt Nam

Đó là một chế độ chính trị do nhân dân làm chủ

Là một chế độ xã hội có nền kinh tế phát triển cao, gắn liền với sự phát triển của khoa học-k.thuật

Là chế độ không còn người bóc lột người

Là một xã hội phát triển cao về văn hóa, đạo đức

3. Quan điểm của Hồ Chí Minh về mục tiêu, động lực của CNXH ở Việt Nam

a) Mục tiêu

- **Mục tiêu tổng quát:** “không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân, trước hết là nhân dân lao động”

- Mục tiêu cụ thể:

+ Mục tiêu chính trị:

Trong thời kỳ quá độ lên CNXH, chế độ chính trị phải do nhân dân lao động làm chủ, Nhà nước là của dân, do dân và vì dân

+ Mục tiêu kinh tế:

Là nền kinh tế XHCN với công – nông nghiệp hiện đại, khoa học – kỹ thuật tiên tiến, cách bóc lột theo CNTB được bỏ dần, đời sống vật chất của nhân dân ngày càng được cải thiện

+ Mục tiêu văn hóa – xã hội:

Là xóa nạn mù chữ, xây dựng, phát triển giáo dục, nâng cao dân trí, xây dựng, phát triển văn hóa nghệ thuật, thực hiện nếp sống mới, thực hành vệ sinh phòng bệnh, giải trí lành mạnh, bài trừ mê tín dị đoan, khắc phục phong tục tập quán lạc hậu

b) Động lực

Con người

động lực quan trọng và quyết định nhất là con người, là nhân dân lao động, nòng cốt là công-nông-trí thức

Kinh tế

phát triển k.tế, sản xuất, kinh doanh, giải phóng mọi năng lực sản xuất, làm cho mọi người, mọi nhà trở nên giàu có, ích quốc lợi dân, gắn liền k.tế với k.thuật, k.tế với xã hội

Tinh thần

văn hóa, khoa học, giáo dục là động lực tinh thần không thể thiếu

II. CON ĐƯỜNG, BIỆN PHÁP QUÁ ĐỘ LÊN CNXH Ở VIỆT NAM

1. Đặc điểm, nhiệm vụ của thời kỳ quá độ

a) Thực chất, loại hình và đặc điểm của thời kỳ quá độ

- Theo chủ nghĩa Mác – Lênin: có 2 con đường quá độ lên CNXH:

+ **Quá độ trực tiếp:** từ những nước TBCN phát triển ở trình độ cao

a) Thực chất, loại hình và đặc điểm của thời kỳ quá độ

+ **Quá độ gián tiếp:** từ những nước TBCN phát triển còn thấp hoặc những nước có nền kinh tế lạc hậu, chưa trải qua thời kỳ phát triển TBCN cũng có thể đi lên CNXH được trong điều kiện cụ thể nào đó, nhất là trong điều kiện đang kiểu mới của giai cấp vô sản nắm quyền lãnh đạo và được một hay nhiều nước tiên tiến giúp đỡ.

a) Thực chất, loại hình và đặc điểm của thời kỳ quá độ

- Theo Hồ Chí Minh – Việt Nam:

+ **Loại hình:** con đường cách mạng Việt Nam là tiến hành GPD, hoàn thành cách mạng DTDCND, tiến lên CNXH

+ **Đặc điểm:** từ một nước nông nghiệp lạc hậu tiến lên CNXH không trải qua giai đoạn phát triển TBCN

+ **Thực chất:** là quá trình cải biến nền sản xuất lạc hậu thành nền sản xuất tiên tiến, hiện đại

b) Nhiệm vụ lịch sử của thời kỳ quá độ lên CNXH

1

xây dựng nền tảng vật chất và kỹ thuật cho CNXH, xây dựng các tiền đề về kinh tế, chính trị, văn hóa, tư tưởng cho CNXH

2

cải tạo xã hội cũ, xây dựng xã hội mới, kết hợp cải tạo và xây dựng, trong đó lấy xây dựng làm trọng tâm, làm nội dung cốt yếu nhất, chủ chốt, lâu dài

c) Quan điểm của Hồ Chí Minh về nội dung xây dựng CNXH trong thời kỳ quá độ

- Chính trị:

+

Quan trọng nhất là phải giữ vững và phát huy vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản

+

Củng cố và mở rộng Mặt trận DTTN, nòng cốt là liên minh công nhân, nông dân và trí thức, do ĐCS lãnh đạo; củng cố và tăng cường sức mạnh toàn bộ hệ thống chính trị cũng như từng thành tố của nó

c) Quan điểm của Hồ Chí Minh về nội dung xây dựng CNXH trong thời kỳ quá độ

- Kinh tế: Xây dựng

+ Cơ cấu kinh tế nông – công nghiệp, lấy nông nghiệp làm mặt trận hàng đầu, củng cố hệ thống thương nghiệp làm cầu nối giữa các ngành sản xuất xã hội, thỏa mãn nhu cầu thiết yếu của nhân dân

+ Kinh tế vùng, lãnh thổ: phát triển đồng đều giữa kinh tế đô thị và kinh tế nông thôn, kinh tế vùng núi, hải đảo

c) Quan điểm của Hồ Chí Minh về nội dung xây dựng CNXH trong thời kỳ quá độ

- Kinh tế: Xây dựng

+ Cơ cấu kinh tế nhiều thành phần: quốc doanh, hợp tác xã, người làm nghề thủ công và lao động riêng lẻ, tư sản công thương

+ Nguyên tắc phân phối theo lao động: làm nhiều hưởng nhiều, làm ít hưởng ít, không làm không hưởng

c) Quan điểm của Hồ Chí Minh về nội dung xây dựng CNXH trong thời kỳ quá độ

- Văn hóa – xã hội:

+ Nhấn mạnh đến vấn đề xây dựng con người mới

+ Đề cao vai trò của văn hóa, giáo dục và khoa học – kỹ thuật trong XHCN

2. Những chỉ dẫn có tính định hướng về nguyên tắc, bước đi, biện pháp thực hiện trong quá trình xây dựng CNXH

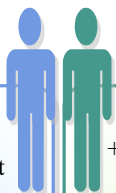
- Nguyên tắc:

+ **Một là**, quán triệt các nguyên lý c.bản của c.ngĩa Mác - Lênin về xây dựng chế độ mới, có thể tham khảo, học tập kinh nghiệm của các nước anh em (nhưng không được sao chép, máy móc, giáo điều)

+ **Hai là**, xác định bước đi và biện pháp xây dựng CNXH chủ yếu xuất phát từ điều kiện thực tế, đặc điểm dân tộc, nhu cầu và khả năng thực tế của nhân dân

- Bước đi:

+ Dần dần, thận trọng từng bước một từ thấp đến cao, không chủ quan nôn nóng

+ Luôn căn cứ vào các điều kiện khách quan quy định

- Biện pháp:**1**

Thực hiện cải tạo xã hội cũ, xây dựng xã hội mới, kết hợp cải tạo với xây dựng, lấy xây dựng làm chính

2

Kết hợp xây dựng và bảo vệ, đồng thời tiến hành hai nhiệm vụ chiến lược ở hai miền Nam-Bắc khác nhau trong phạm vi một quốc gia

3

Xây dựng CNXH phải có kế hoạch, biện pháp, quyết tâm để thực hiện thắng lợi kế hoạch

4

Đem của dân, tài dân, sức dân làm lợi cho dân, dưới sự lãnh đạo của Đảng CSVN

KẾT LUẬN**1**

Kiên trì mục tiêu ĐLDT và CNXH

2

Phát huy quyền làm chủ của nhân dân, khơi dậy mạnh mẽ tất cả các nguồn lực, trước hết là nội lực để đẩy mạnh CNH, HĐH đất nước gắn với phát triển kinh tế tri thức

KẾT LUẬN**3**

Kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại

4

Chăm lo xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh, làm trong sạch bộ máy nhà nước, đẩy mạnh đấu tranh chống quan liêu, tham nhũng, lãng phí, thực hiện cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư để xây dựng CNXH

**HẾT
XIN CẢM ƠN!**

